

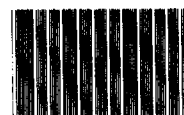
Technická univerzita Liberec, BSP/ KKV v Prostějově

Dějiny oděvní kultury
Téma-

NÁVRHÁŘI MÓDNÍCH DOPLŇKŮ

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI	
UNIVERZITNÍ KNIHOVNA	
Přir. č.	2130468
Signat.	B 14981
Kč	

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146180927

Vypracovala: Eva Tenorová
2. ročník

Správná volba módních doplňků a jejich historie

Velmi důležitou kapitolu oděvní tvorby tvoří oděvní doplňky, otázky jejich správné volby a použití ve vztahu ke všem částem oděvu, k celé postavě a k příležitosti, pro kterou jsou vybírány.

K hlavním druhům oděvních doplňků patří obuv a punčochy, kapesníky, šály, plédy, rukavice, opasky, různé typy kravat a motýlků, klobouků, čepic, šátků, dále kabelky, aktovky, deštníky, slunečníky, brýle, hřebeny, šperky a ozdoby včetně užitekových předmětů zdobného charakteru jako jsou knoflíky, hodinky apod.

Do oblasti módních doplňků patří i účes a další způsoby úpravy tváře.

Minulosti patří již hole, nátepníčky, rukávníky, vějíře a řada dalších dnes již méně známých předmětů.

Současně s vývojem odívání mění se i charakter módních doplňků.

Mnohé ztrácejí na významu a „vycházejí z módy“, jiné se objevují v nové, netradiční podobě, využívají nových materiálů a technologických postupů.

Dnes již specializovaný odborník zná pojmy jako drmlík, polceřík, tutulus, apod.

Inspiraci poskytují stejně populární hudební skupiny (účes Beatles) jako historické obrazy (Mona Lisa), známé herečky, filmy, dějinné osobnosti atd.

společné s módními tendencemi se proměňuje i charakter módních doplňků, které jsou nesporně ještě variabilnější než oděv sám.

Mění se například názor na funkci, na jejich tvar a velikost.

Velikost doplňků je nejednou závislá i na jejich funkci (například kabelka do společnosti nebo na nákup).

Rozmanitá bývá i typ určitých módních doplňků (sportovní klobouk, letní klobouk, klobouk do společnosti, klobouk ke společenskému oděvu).

Barevná charakter módních doplňků bývá zpravidla ovlivněn celkovou barevnou skladbou oděvu.

S módou se mění i materiály, ze kterých jsou doplňky zhotovovány.

S charakterem materiálu souvisí i možnost jejich společenského uplatnění.

Obuv-

Ze všech druhů oděvních doplňků nejdůležitější z hlediska potřeby výroby i po estetické stránce je obuv.

Chrání nohu, zejména chodidla před zraněním a nepříznivými povětrnostními vlivy, ovlivňuje držení těla, chůze a dotváří styl oděvu.

Již v antice byly známé řemínkové sandály.

Velmi zajímavého nefunkčního ztvárnění se dostalo obuvi v gotice, kdy docházelo k módnímu zobákovitému protažení špičí bot.

V 17. století byl zaveden podpatek a od 18. století se na dámské obuvi objevovaly vysoké podpatky.

Dnešní obuvnictví zná nesmírně širokou paletu nejrozličnějších typů obuvi pro různé příležitosti, roční doby a věkové skupiny.

V průběhu výroby obuvi se ustálily některé pojmy, jako jsou holínky či kozačky pro vysokou obuv, nebo opánky, střevíce, sandály pro nižší obuv, dále například bačkory, mokašiny, dřeváky, „korkáče“, atd.

Ve vztahu k oděvu má obuv základní význam. Její barva i její tvar mají být v každém konkrétním případě přizpůsobeny celkovému charakteru oděvu.

V posledních letech se obuv rozšiřuje o širokou paletu nejrozličnějších barevných odstínů.

Punčochy --

Nejstarší doklady o existenci punčoch jsou z koptských hrobů z 5. století n.l.

Ponožky byly součástí luxusního oděvu i v pozdějších dobách.

K všeobecnému rozšíření pletených punčoch došlo až v 16. století ve Španělsku.

V 19. století se s módou dlouhých pánských kalhot vytratily dlouhé punčochy z panské módy a postupně se zkrátily až na ponožky dnešního typu.

V dámské módě ještě na počátku 20. století existovaly punčochy, které byly bohatě zdobené v duchu secesního dekorativismu.

Teprve po roce 1920, s rozvojem pletářského průmyslu, byly zavedeny hedvábné dámské punčochy pletové barvy, jež se v pozměněném materiálu udržely dodnes.

V posledních desetiletích byly dámské punčochy módně obohacovány nejen o nejrůznější barevné odstíny včetně zelených a modrých, ale též výrazným vzorováním.

Pokrývka hlavy-

Pokrytí hlavy znal již starověký Egypt a antika. V Egyptě mělo pokrytí hlavy symbolický význam. Tradice nosit na hlavě atributy církevní, akademické a jiné hodnosti se udržely až dodneška.

Středověk vytvořil z pokrývky hlavy předmět ryze estetického charakteru a klobouk tvarově rozčlenil (jehlan, polokoule, kužel, válec). V pozdějších dobách se podoba klobouků rozrostla do nepřehledného množství typů, jež zejména u žen měly často zcela nefunkční charakter.

Dnešní typy dámských klobouků dávají přednost pravidelnému zdobení a spojují esteticko módní požadavky s praktickými hledisky ochrany hlavy.

Rukavice-

Rukavice sloužily k ochraně rukou, někdy u celých paží, patřily k součásti oděvu již ve starověkém Egyptě.

V průběhu historie se podstatně nezměnily. Ve výjimečných případech měly i význam symbolický (hozená rukavice).

V kapitalistické společnosti se rukavice staly nefunkčním doplňkem oděvu privilegovaných vrstev.

V současné době se používá v zásadě tři typů rukavic.

Pevných jednoprstých rukavic se používá nejčastěji k zimní rekreaci nebo pro hrubší práce, běžného typu, zpravidla kožených rukavic, se užívá k zimnímu oděvu a jemné pleteninové rukavice jsou součástí večerního společenského oděvu.

Kabelky-

Malá příruční taška, která slouží k ukládání drobných předmětů, byla dříve vlastně protějškem pánských kapes.

Postupně se vyvinula v nepostradatelný doplněk dámského oblečení. I moderní dámské kabelky se občas inspiroují tvarem středověkých i pozdějších váčků nahoře zdrhnutých.

Pevně vyztužené kabelky se objevují počátkem 20. století, vyrábějí se z nejrůznějších materiálů, jejich tvar a velikost podléhá častým módním změnám.

S novými typy pánského oděvu se objevují jako doplněk kromě aktovek i menší tvary speciálních kabelek určených mužům.

Šperky, bižuterie a drobné ozdoby

Šperky, bižuterie a drobné ozdoby patří patrně k nejstarším.

Kostěné ozdoby se dochovaly již ze starší doby kamenné. Později se šperky zhotovovaly z bronzu, ze skla a z přírodních materiálů, konečně i ze zlata, stříbra, platiny a drahých kamenů. Moderní doba zavedla do šperkařství netradiční materiály jako je dřevo, kůže, dokonce i textil a jiný materiál.

Například v renesanci a zčásti i v baroku a mezi měšťanstvem v 1. polovině 19. století byl šperk nošen okázale, jako atribut blahobytu.

V současné době dáváme přednost skromnému a decentnímu uplatnění šperku.

Drobné ozdoby jsou buď přímo součástí oděvu nebo mohou být užity jako samostatné doplňky.

Součástí oděvu jsou například výšivky, krajky, légy, ozdobné uzávěrky, knoflíky, prýmký, šňůry, našivané a nalepované detaily.

K drobným ozdobám samostatného charakteru patří šátky, šály, šátečky, kapesníky, květiny, kravaty, různé pletené doplňky a soupravy.

Mezi oděvní doplňky patří též účes, úprava vlasů, vousů a celého obličeje.

NEJZNÁMĚJŠÍ NÁVRHÁŘI VE SVĚTĚ MÓDY

Mezi nejznámější návrháře nejen módních doplňků patří slavná jména neméně slavných tvůrců jako byla Coco Chanel, Nina Ricci, Robert Ricci, Christian Dior, Karl Lagerfeld, Gegard Popart, Gianfranco Ferre, Gianni Versace, Donna Karan, Philip Treacy a mnoho dalších.

Salvatore Ferragamo-

Hedvábí a hadinku, kůži z ryb i zlato a drahokamy, to vše a spoustu dalších surovin a materiálů originálně ztvárňoval do podoby dámských střevíků Salvatore Ferragamo. Tento slovatný obuvnický designér proměnil v boty vše, co mu padlo pod ruku, vše, co bylo možno rvarovat, proplétat, řasit, propichovat a sešívat.

Svět ho tituloval jako „Ševce snů“. Za důležité považoval i to, aby bota opravdu dokonale padla.

Velmi intenzivně se věnoval studiu anatomie lidské nohy a chodidla, což se zákonitě odrazilo v míře pohodlí, které noze nabízely jeho ručně šité boty.

Salvatore Ferragamo se narodil v roce 1898 jako jedenácté dítě v rodině chudého jihoitalského rolníka. Svou vášeň pro nohy v sobě objevil velmi záhy, už jako devítiletý složil v tomto oboru první talentovou zkoušku.

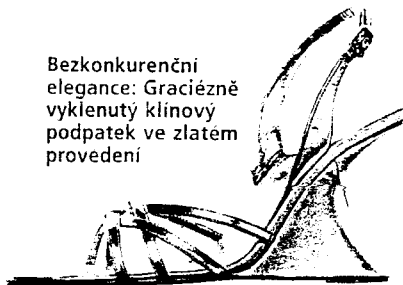
V jedenácti letech se začal učit ševcem a první obuvnickou dílnu si otevřel už o dva roky později.

V šestnácti odjel do USA, kde jeho ručně šité střevíčky předčily mnoho významných výrobců. V roce 1927 se Ferragamo vrací zpět do Itálie. Zahájil ve Florencii svou druhou kariéru. Ve firemním sídle, Palazzo Feroni Spini, si dveře podával Mussolini s Evou Perónovou (pro roli Evity vyrobil celkem 14 párů bot.). V roce 1939 si Ferragamo dal patentovat jedinečně lehkou, 13 cm vysokou korkovou podešev, kterou pak, stejně jako klínový podpatek, kopírovali po celém světě. Za zázračné transparentní střevíčky „I'Invisible“ z nylonového vlasce získal v roce 1947 jako první obuvnický návrhář vůbec Oscara.

Ferragamův dokonalý design zůstává mistrovským a dodnes nepřekonaným vzorem italského stylu.

Po extravagantním designu zatoužila kubánská zpěvačka Carmen Miranda

Bezkonkurenční elegance: Graciezně vyklenutý klínový podpatek ve zlatém provedení

Nina Gill-

Pajetkové motivy jsou jako měňavá křídla, moře třpytivých perliček připomíná kapky rosy na drahocenném hedvábí. Autorka těchto skvostů, indická umělkyně Nina Gill, bývá nazývána „maharání perel“.

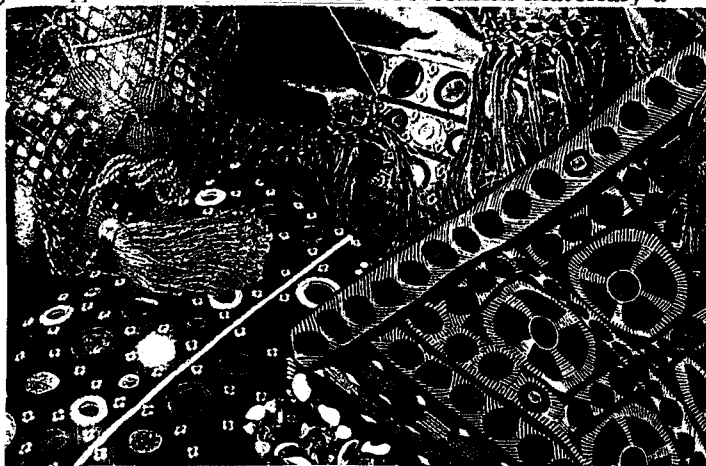
Vyšivačské umění má Nina Gill v krvi. Je jedinou dcerou indické rodiny, která se už po generace zabývá textilním řemeslem.

Po maturitě jela do New Yorku studovat politickou ekonomii. Rovněž se zabývá studiem designu se specializací na styl a konstrukci střihů. V Paříži, Mekce světové módy uvízla už na trvalo.

Nina Gill vytváří - kabelky, opasky, šály a další doplňky, to vše jsou dokonalé ukázky precizně zvládnutého uměleckého řemesla, jehož podstatou jsou perličky, korálky, barevná sklička a pajetky. Umění Niny Gill brzy objevili i prominenti světové módy a zakázkami ji zahrnují taková jména jako je: Armani, Krizia, Lolita Lempika.

V mezičase ovšem Nina Gill každoročně navrhuje minimálně 800 vyšivacích předloh pro sféru Haute Couture a dvakrát ročně představuje veřejnosti svou vlastní řadu doplňků.

Alfou i omegou všeho snažení je jedinečný design v dokonalé souhře s noblesními materiály a dokonale odvedená řemeslná práce.

Alain Mikli-

V Paříži, v 70. letech se nabízejí v butiku návrhářky Chantal Thomassové brýle, jaké zatím nemají konkurenci. Asymetricky tvarovaná skla, roztodivně zaoblené či ostře vyprofilované rámečky, nic z toho tu ještě nebylo. Za zvýšenou poptávku vděčí butik mladičkému optikovi, teprve 22-letému Allainovi Miklimu, v jehož hlavě se rodí tyto nevšední návrhy.

V roce 1977, se Alainu Miklimu dostalo kolegiální podpory: Claude Montana, který ozdobil nosy svých modelek originálními brýlemi z dílny Alaina Mikliho. V roce 1978 založil Mikli svou firmu v Paříži a jeho jméno se zanedlouho stalo pojmem v celosvětovém měřítku. Po absolvování odborné školy pro optiky Alain Miklitarin, původem Armén, na svou budoucnost nepohlížel přes růžové brýle. Děsil se jednotvárnosti a nenápaditosti.

Od vlastnoručně zhotovených plastových odlitků a prototypů brzy přešel k odlehčeným kovům a k ultralehkému acetátu. Vsadil na kvalitu materiálu a designérskou originalitu.

Dnes jsou jeho brýle považovány za kultovní předmět. Hned celá kolekce Mikliho brýlí si v roce 1996 zahrála ve filmu „101 dalmatinů“.

Ke svým nejoriginálnějším nápadům hledá Mikli inspiraci při toulkách městem a pouličních kavárnách. Navrhuje pro módní domy: Dona Karan, Claude Montana, Sonia Ryklei a Jil Sander.

Hledá optimální propojení krásy s praktičností. Překvapuje důmyslným řešením univerzálností využití.

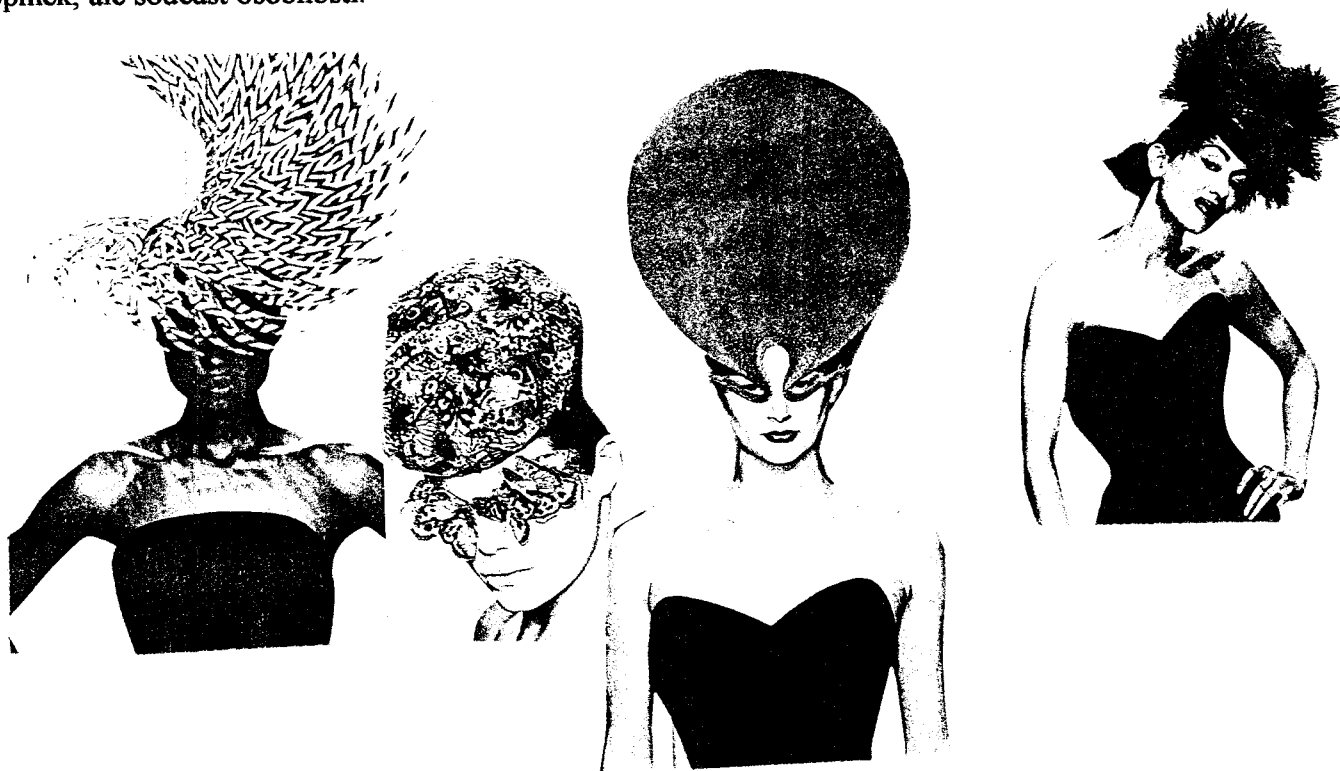
Philip Treacy-

Začínal před šesti lety u Johna Galliana a Riafta Ozbeka. Dnes navrhuje pro Karla Lagerfelda, Valentina, Helmuta Langa, vytváří vlastní kolekce haute couture i pret-a-prorte, kromě klobouků navrhuje i kabelky, šály, rukavice. Každoročně sbírá všechna módní ocenění jako nejlepší návrhář doplňků. Jeho klobouky nosí Jerry Hall, Mick Jagger, i vévodkyně z Kentu. Jsou bláznivé a přitom plné elegance a něhy. S barvami, tvary i motivy si Philip Treacy hraje jako nikdo jiný. Klasickým střihům a materiálům dává drobnými detaily – kupříkladu lehce asymetrickým zakřivením – nový rozměr a švih, drobnosti dokáže spojit v dokonalý celek – nádherný klobouk z tisíce barevných peříček, který jako by vypadl z pohádky o Pavím králi. Každý z jeho klobouků je sám o sobě malým uměleckým dílem. Jako by každý z nich žil svůj vlastní život. Studoval umění designu na univerzitě v Dublinu, později získal stipendium v Londýně.

Philip Treacy cestuje po všech kontinentech a hledá materiály, které by mohl použít. Nedávno byl i v Čechách. Ačkoliv málokdo ví, nejlepší klobouková plst' se už dvě stě let vyrábí právě u nás- v Novém Jičíně ve firmě Tonak.

Byl jsem se podívat v továrně v Tonaku – velká část práce se tam pořád dělá ručně, což je samozřejmě znát na kvalitě materiálu. Jinde v Evropě už takových firem moc není, většina z nich se příliš soustředí na co nejnižší cenu a strojová výroba je rychlejší a levnější. Ale život často není o levných řešeních. Možná právě o tom jsou i klobouky. Nepatří mezi běžné věci a vytvářet je, stejně jako nosit, vyžaduje kus odvahy. I v tom tkví jejich kouzlo.

Většina návrhářů kreslí, samostatné šití nechávají na někom jiném. To u klobouků dost dobře nejde. Klobouk vás může okouzlit nebo pobouřit, ale málokdy ho přehlédnete. Není to jen doplněk, ale součást osobnosti.

Gabrielle Chanel-

Holčička s obrovskými černými očima se narodila 19. srpna 1883 ve francouzském provinčním městečku Saumur, byla pokřtěna jménem Gabrielle, ale po celý život jí lidé říkali Coco.

Její lví srdce překonává vlastní ambice především zjevem – každého upoutá na první pohled. Má štíhlou chlapeckou postavu, nosí krátký účes, je nápadná a na rozdíl od svých zdrženlivých vrstevnic temperamentem jen srší. Nenosí nic z toho, co diktuje tehdejší móda – dlouhé vlečky, volány, šněrovačku. Obléká se do praktických kostýmů, nosí obuv na nízkém podpatku a na tmavé vlasy si posazuje šik kloboučky.

První obchůdek si otevřela v roce 1910 v Paříži v ulici Cambon, které zůstala věrná až do smrti. Prodávala v něm nevídané drahé klobouky. Od roku 1921, kdy otevřela slavná modelový dům v Paříži v Rue Cambon, už začíná vystupovat na vrchol své slávy. Tady předvádí a prodává žerzejové šaty, twinsety z jemné vlny a legendární „malé černé“ šaty. Všechno to bohatě zdobí kaskádami kovových řetězů smíchaných se skleněnými peralami. Neúnavná a ctižádostivá žena svůj talent bezesbýtku rozdávala až do posledního dne života v roce 1971. Královna odešla, ale styl Chanel zůstal- značka nejvyšší elegance ve světě módy žije dál.

Nina Ricci-

Původem Italka, se narodila v Turínu v roce 1883. Kloboučky pro panenky byly prvním projevem jejího geniálního citu pro módu, ale tenkrát to nikdo nevěděl.

Nejdříve se vyučila švadlenou, ale díky výjimečnému nadání stojí již v osmnácti letech v čele krejčovského ateliéru v Monte Carlu. Ocitla se v samé kolébce módy – v nádherné Paříži. Učí se umění střihu i stylizace s materiálem, ve dvaceti letech už je dokonalou modelářkou a módní stylistkou.

Paní Nina Ricci obdržela řád Rytíře čestné legie za výjimečné zásluhy v zájmu francouzské elegance. Svůj svět módy opustila navždy v roce 1970. Byla pro celý svět symbolem nejženštější elegance a jednou z královen světové módy.

Karl Lagerfeld-

Zářící stálice hvězdné galaxie módy. Vytváří neuvěřitelné modelové kolekce, doplňky různých druhů, zvláštní kravaty a dlouhé řady vůní pro muže i ženy.

Svémi kombinacemi šokoval celý módní svět, jeho manekýny měly na nohou vysokánské a široké mušketýrské holínky, široké krajkové sukně doplňovaly kožené halenky a živůtky a nosily se k nim těsné kamaše zdobené spoustou drobných knoflíčků, pod nimi byly vidět klasické lodičky na podpatky. Přiléhavé pláště byly doplněny klobouky vskutku neobyčejné – jakési placaté gramofonové desky nasazené na jednu stranu. Z každého modelu vyzářoval těžko postižitelný příděch neznámého luxusu z daleké budoucnosti.

2. pol. 60. let navrhoval rozsáhle kolekce obuvi pro známou firmu Charles Jourdan a jako první si dovilil použít prvky pop'artu. Kreslí a neustále vymýšlí nové náměty na brýle a vázanky.

Dnes je Karl Lagerfeld už s šedivým mozartovským copánkem známý kromě příznačné nedochvilnosti také ostrým jazykem a posedlostí prací. Stále má co říct světu módy.

Robert Ricci-

Po smrti velké matky její syn, pan Robert Ricci, pokračoval v tom, čemu se po jejím boku věnoval celý život – úspěšnému rozvoji firmy také v oblastech parfémů a módních doplňků.

Gianfranco Ferre-

Dokonale ovládá výtvarnou módní kresbu a jako málokdo jiný zná každý detail citlivé technologie. Je mistrem v umění, jak vytvářet krásu a harmonii v dokonalém souzvuku ve hře proporcí a architektonické velkorysosti. Od mládí velmi obdivoval krále módy, Christiana Diora. Po osm let své kariéry pracuje pro Diorův dům módy po celém světě s úspěchem nabízí od dámských a pánských oděvů až po nejrůznější doplňky všeho, co lze zahrnout pod termín nejvyšší móda. Velký počet doplňkových linií oděvů, prádla, punčochového zboží, obuvi, kabelek, šátků, opasků, brýlí, deštníků, vázanek a manžetových knoflíků. Když v roce 1997 předvedl svou šestnáctou kolekci haute couture pod značkou CD, uklonil se na rozloučenou – byla to je jeho derniéra.

Giorgio Armani-

V jeho citlivém výtvarném pojetí oděvů pro ženy i muže od jeho samých začátků cítíte novou koncepci vrcholné elegance a noblesy, mistrně slučuje základy klasiky s čistou moderností. Z jemných přesných linií vystupuje na první pohled znaky pohodlí a nadčasovosti také tím, jak dovede sjednotit všechny kultury. Navrhuje doplňky a veškeré užité umění, vytváří vůně i péstící a krásličí kosmetiku.

Gianni Versace-

Byl pro módní svět něčím jako nevypočitatelná smršť. Versace kromě návrhů a realizací několika rozličných kolekcí ročně, přes několik řad modelové konfekce až ke kolekci pro mládež, navrhoval veškeré módní doplňky od brýlí až po obuv. Je nositelem mnoha významných ocenění a uznání nejen za kostýmní návrhy a realizace pro světové scény. V osmnácti začal navrhovat v matčině ateliéru pro soukromé zákaznice, naučil se tu také stříhat a šít, po studiích v letech 1975-1976 začal kreslit návrhy pro firmy Genn, Complice a Callaghan. Versaceho symbolem byla medúza a jakmile jednou obléknete pravého Versace, přijdete znovu. Dotek Versaceho Medúzy je nebezpečná a svůdná. Jeho velkolepé plány bohužel předčasnou smrtí už nenašly naplnění.

Christian Dior-

Když byly Christianovi tři roky, odpovídal na dotazy dospělých, čím bude až vyroste, dvěma slovy: „Christianem Diorem“. Talentovaný mladík nastoupil rovnou jako umělecký šéf. Mikrosvět módy Christiana Diora obepíná nejenom modelové oděvy a pravidelné kolekce pret a porter – navrhuje realizuje obrovskou nabídku veškerých doplňků. Od bot přes brýle, opasky, šperky, deštníky, rukavice, klobouky a má také nádherný parfém svého jména.